

До реєстр. № 6367
Народні депутати України Шипко А.Ф., Шурма І.М.,
Папієв М.М., Бахтеева Т.Д., Біловол О.М., Мураєв Є.В.,
Карпунцов В.В. та інші.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань охорони здоров'я

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-16, тел./факс: 255-95-33

№ 04-25/рз-1121

" 9 " листопада 201 7 р.

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я на своєму засіданні розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення здійснення закупівель лікарських засобів та медичних виробів (реєстр. № 6367), поданий народними депутатами України Шипком А.Ф., Шурмою І.М., Папієвим М.М., Бахтеевою Т.Д., Біловолом О.М., Мураєвим Є.В., Карпунцовим В.В. та інш. (всього 16 підписів).

Законопроектом пропонується скасувати механізми та процедури закупівлі лікарських засобів із залученням спеціалізованих міжнародних організацій, які здійснюють закупівлі, що були запровадженні Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів та медичних виробів шляхом здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» від 19.03.2015 р. № 269-VIII.

Для цього вносяться відповідні зміни до законів України «Про лікарські засоби» та «Про засади державної мовної політики». Зокрема внесенням змін до Закону України «Про лікарські засоби» скасовуються норми щодо:

спрощеної реєстрації в Україні лікарських засобів, які закуповуються із залученням спеціалізованих організацій;

маркування лікарських засобів, які закуповуються із залученням спеціалізованих організацій;

порядку ввезення лікарських засобів, які закуповуються із залученням спеціалізованих організацій.

Слід зазначити, що процедура здійснення державних закупівель із залученням міжнародних спеціалізованих організацій була запроваджена як тимчасовий захід (до 31 березня 2019 року) з метою подолання корупції у сфері державних закупівель лікарських засобів і виробів медичного призначення та до вибудовування в Україні прозорої та ефективної процедури використання бюджетних коштів на закупівлю лікарських засобів і медичних виробів.

Крім того, за цей час планувалося звільнити Міністерство охорони здоров'я України від невластивої йому функції - здійснення державних закупівель.

На жаль, до цього часу нічого не змінено.

Натомість державні закупівлі міжнародними спеціалізованими організаціями проводяться не прозоро і зі значною затримкою, а хворі своєчасно не отримують життєво необхідні лікарські засоби. При цьому держава виділяє на їх закупівлю значні кошти. Так, за три роки (2015 – 2017 роки) на централізовану закупівлю лікарських засобів та виробів медичного призначення з державного бюджету України виділено і сплачено наперед понад 12,0 млрд. гривень.

Рахунковою палатою України протягом травня – серпня 2017 року було проведено аудит ефективності використання коштів державного бюджету, виділених у 2015-2016 роках та I півріччі 2017 року Міністерству охорони здоров'я України для здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій за бюджетною програмою «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру», за результатами якого було ухвалене Рішення Рахункової палати України від 22.08.2017 р. № 17-1 (http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16753055/R_RP_17-1_2017.pdf?subportal=main).

Згідно зазначеного Рішення, Рахунковою палатою України встановлено, що мета Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів та медичних виробів шляхом здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» (від 19.03.2015 р. № 269-VIII) в частині своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів і медичних виробів не досягнута (термін від моменту оплати до поставки лікарських засобів становить понад 20 місяців).

Крім того, Міністерством охорони здоров'я України не забезпечило об'єктивності вибору міжнародних спеціалізованих організацій для здійснення державних закупівель лікарських засобів і медичних виробів. Вибір здійснювався за відсутності механізму застосування визначених постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 622 «Деякі питання здійснення державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» критеріїв відбору, порядку його проведення і був сконцентрований на організаціях, визначених законами «Про здійснення державних закупівель» і «Про публічні закупівлі», та виключав можливість участі в закупівлях вітчизняних організацій. Фактично міжнародні спеціалізовані організації обиралися у ручному режимі, що призводило до помилок при здійсненні вибору і не сприяло запобіганню ризикам корупції при прийнятті таких рішень.

Також за даними аудиту, Міністерство не забезпечило належної організації використання закуплених ліків. У закладах охорони здоров'я та на складах державного підприємства «Укрвакцина» перебувають лікарські засоби, у яких закінчився термін придатності, на десятки мільйонів гривень.

Як зазначається в Рішенні Рахункової палати України МОЗ України не забезпечило продуктивного та результативного використання бюджетних коштів 2015–2017 років на закупівлю лікарських засобів і медичних виробів. За результатами закупівель, які МОЗ України проводило самостійно, оплата постачальникам за матеріальні цінності здійснювалась за фактом їх поставки і

лише в окремих випадках як попередня оплата. Водночас відповідно до договорів, укладених МОЗ України з міжнародними спеціалізованими організаціями, для здійснення закупівель проводиться стовідсоткова попередня оплата. У результаті безгосподарності МОЗ України на рахунках міжнародних спеціалізованих організацій ПРООН і ЮНІСЕФ залишилися кошти державного бюджету 2015 року в сумі понад 93,5 млн. грн, або 6,5% від загального обсягу перерахованих ним коштів. Цими коштами міжнародні спеціалізовані організації користуються і на даний час. Кошти в сумі 4,6 млн. грн упродовж 12 місяців не були витрачені Краун на закупівлю лікарських засобів і медичних виробів та повернені МОЗ України наприкінці 2016 року і, як наслідок, перераховані до держбюджету. Загалом 98,1 млн. грн бюджетних коштів від 12 до 20 місяців перебувало на рахунках міжнародних спеціалізованих організацій і не використовувалося за призначенням, що свідчить про їх непродуктивне використання.

Крім того, система закупівель із залученням міжнародних спеціалізованих організацій фактично виведена з-під контролю широкої громадськості.

Таким чином, запроваджена Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення своєчасного доступу пацієнтів до необхідних лікарських засобів та медичних виробів шляхом здійснення державних закупівель із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» від 19.03.2015 р. № 269-VIII процедура закупівлі лікарських засобів та медичних виробів за кошти державного бюджету не виправдала очікувань суспільства.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету (*висновок від 26.06.2017 р. №04-13/8-1364(150059)*) зазначає, що проект не матиме впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності у терміни, визначені авторами законопроекту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (*висновок від 01.06.2017 р. № 16/3-427/6367(129763)*) вважає передчасним прийняття рішення щодо скасування процедури здійснення державних закупівель лікарських засобів за участю спеціалізованих організацій, оскільки практика застосування, яка б засвідчувала її неефективність, є недостатньою.

Враховуючи викладене Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я рекомендує Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення здійснення закупівель лікарських засобів та медичних виробів (реєстр. № 6367), за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу і в цілому.

Співдоповідачем із зазначеного питання при розгляді його на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується визначити – Голову Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, народного депутата України Богомолець О.В.

Додаток: на арк.

Голова Комітету

О.В. Богомолець